

Jødisk identitet og den kristne kirke

Kai Kjær-Hansen

Jesus-troende jøder mener ikke, de er blevet forhen-værende jøder, efter at de er kommet til tro. Men hvordan balancere mellem sin jødiske identitet og sin tro på Jesus som Messias? Og hvordan forholder man sig til den kristne kirke? Herom er der stærkt delte meninger.

Problemstillingen er ikke ny. Den findes i mange diskussioner fra og med det 18. århundrede, hvor Jesus-troende jøder begyndte at få deres egen historie. I de seneste måneder synes fronterne at blive trukket stærkt op - ikke mindst af et par israelske ledere. For nemheds skyld kalder vi den ene fløj for kirke-gruppen og den anden fløj for synagoge-gruppen. Naturligvis er der en del mellem-positioner.

Kirke-gruppen blandt Jesus-troende jøder ønsker at opretholde et nært forhold til den kristne kirke. På engelsk har man ikke problemer med at kalde sig jødekristen, hvor ordet kristen altså indgår. Man advarer imod at stifte selvstændige messianske menigheder. Man mener ikke, det er rigtigt for Jesus-troende jøder at overtage en "jødiskhed", som er defineret af den rabbin-ske jødedom, og leve efter den i dag. Man mener også, at det er værdifuldt at tage ved lære af kristen teologi, og finder intet forkert i at identificere sig med en evangelisk konfession. Man siger ikke, at Jesus-troende ikke har en jødisk arv at forvalte, men enheden mellem Jesus-troende jøder og ikke-jøder består - og må bestå. Enheden mellem alle tro-

Interiør fra en messiank menighed i Jerusalem, som mere ligner en synagoge end en kirke.

ende er vigtigere end spørgsmålet om jødisk identitet.

Synagoge-gruppen blandt Jesus-troende jøder er derimod stærkt kritiske over for den kristne kirke og den kristne tradition. Man vil ikke bruge en selvbetegnelse, hvor ordet kristen indgår. Man vil ikke holde gudstjenester i kirker, men i messianske synagoger. Man vil identificere sig med den jødiske religiøse tradition, fordi man mener, at den er det bedste skjold mod assimilation. Man mener ikke, at der er behov for den kristne tradition og teologi, og afviser en tilknytning til de evangeliske konfessioner. Man har, som det er blevet sagt, ikke brug for kristendommen som en storebror, der skal bestemme, hvad tro er for messianske jøder. Man er kritisk over for kristne missionærer og mener, at de har gjort mere skade end gavn i

Israel. Et af de mest radikale udtryk herfor lyder: "God's word came out of Zion, it did not come into Zion" (Guds ord udgik fra Zion, det kom ikke til Zion). Spørgsmålet om jødisk identitet synes således vigtigere end forholdet til den kristne kirke.

Desværre ser det ikke ud til, at der lige nu er en dialog i gang mellem disse to grupper i Israel. Men det bliver spændende at følge, hvad kirke-gruppen når frem til, når den skal definere, hvad jødisk identitet betyder for en Jesus-troende jøde, og hvad synagoge-gruppen når frem til, når den nærmere skal definere sit forhold til den kristne kirke. Dens spørgsmål om jødisk identitet er legitimt. Men måden, den på det seneste har udtrykt sig på, truer med at sprænge enheden med ikke-jødiske troende.

Spiret på Immanuelkirken i Tel Aviv rager op. Nogle messianske jøder har svært ved at holde gudstjeneste i en sådan kirke. De mest radikale blandt dem ønsker ikke at identificere sig med den kristne kirke og dens teologi.

Spændingen mellem sekulære og ortodokse jøder i Israel

Står det til Yosef (Tommy) Lapid, lederen af det sekulære politiske parti Shinui, skal der ske ændringer i Israel vedrørende de privilegier, som de ortodokse jøder har.

Partiet Shinui - det betyder "forandring" - fik et flot valg den 28. januar og sidder nu på 15 af i alt 120 pladser i det israelske parlament, hvilket gør det til det tredjestørste parti i Knesset. Likud med Ariel Sharon i spidsen har 38 pladser, mens Arbejderpartiet med Amran Mitzna som leder har 19 pladser.

Shinui, der ønsker en adskillelse mellem stat og religion, går til kamp mod de privilegier, de mener de ortodokse har. De religiøse yeshiva-studerende skal gøre militærtjeneste, hvilket de nu er fritaget fra; rabbinatets monopol på indgåelse af ægteskab skal brydes, og forbuddet mod offentlig transport på sabbatten skal ophæves.

Sker dette, forudsætter analytikere,

at de israelske myndigheder ikke vil kunne kontrollere den vrede, som så vil komme til udtryk blandt ortodokse jøder i Israel.

Mere moderate sekulære jøder hævder, at problemerne ikke er så store, som Lapid gør dem til. De religiøse yeshiva-studerende er uegnede til hæren og kunne gøre bedre gavn ved civil tjeneste på hospitaler, i børnehaver og lignende. Spørgsmålet om borgerligt ægteskab er ikke noget problem, fordi man bare kan rejse til udlandet for at blive gift - og når man

kommer tilbage til Israel, bliver dette anerkendt. Og det tredje punkt om offentlig transport på sabbatten er ikke et stort problem, da mange har biler og der kører taxa'er på sabbatten.

kk-h

Yeshiva-studerende er principielt fritaget for militærtjeneste i Israel.

